

SELJA
LAAKSO

*Siellä missä
tuuli tuoksuu
suolalta*

Selja Laakso

Siellä missä tuuli tuoksuu suolalta

SAGA Egmont

Siellä missä tuuli tuoksuu suolalta

Cover image: Midjourney

Copyright © 2025 Selja Laakso and Saga Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727298962

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser. It is prohibited to perform text and data mining (TDM) of this publication, including for the purposes of training AI technologies, without the prior written permission of the publisher.

This work is republished as a historical document. It contains contemporary use of language.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11, 2, 1120 København K, Denmark

1.

Pieni punatukkainen poika heittämässä tikkaa mummolan pihalla. Ja kohta itkemässä, koska oli taulusta pudonneita tikkoja kerätessään polttanut kätensä nokkosissa. Pieni kalpea poika uida räpistelemässä matalassa rantavedessä epävarmasti ja syömässä mummon paistamia lettuja pisamaiset posket mansikkahillossa.

Aavalla oli seitsemän vuotta nuoremasta pikkuserkustaan vain harvoja muistoja, eikä niitä tulisi enää lisää. Ainuttakaan. Se oli yksi lohduton ajatus lisää tässä surullisessa päivässä. Hän ei ikinä oppisi tuntemaan paremmin äitinsä serkun poikaa eikä saisi tietää, millainen aikuinen ihminen tästä oli kasvanut.

Kaikki ne vähät muistot, jotka hänellä Peetusta oli, olivat lapsuudesta. Sekin, miten Peetu oli taaperona yrittänyt vaatia itselleen tuttia ja vanhemmat olivat kertoneet vieneensä tämän tutit ketunpesään ison kiven koloon. Pienet ketunpojat tarvitsevat niitä nyt enemmän kuin sinä, koska sinä olet jo iso poika, Jouni ja Merja olivat selittäneet.

Viereisessä huoneessa Aava ja Kaisla olivat kiemurrelleet nau-

rusta kuvitellessaan kettuja imeskelemässä tutteja. Sillekin he olivat nauraneet, että pikkuserkku oli muka iso poika. He olivat juosseet pihalle leikkeihinsä, ennen kuin heidät velvoitettaisiin vahtimaan ja leikittämään vaivalloista pikku räpälettä.

– Mikä se paikka oli, Kaisla suhisi.

Aava tajusi hetkeksi unohtaneensa, missä oli. Olipa noloa, että hän muisteli pikkuserkkunsa siunaustilaisuudessa sitä, miten aikoinaan oli yrittänyt vältellä tätä.

– Se paikka, mihin sinä olet lähdössä töihin, mikä sen nimi olikaan? Kaisla tivasi malttamattoman näköisenä. Hänellä oli kädessään kännykkä ja sen ruudulla auki nettisivu.

– Lopettakaa, Aavan oikealla puolella penkillä istuva äiti alkoi sihistä suupielestään. – Sano siskollesi, että panee puhelimen pois!

Hän paimentaa meitä ihan kuin me olisimme edelleen murrosikäisiä, Aava ajatteli ja nyökytteli äidilleen sen merkiksi, että oli kuullut ja ymmärtänyt. Äidin pää kääntyi taas kohti alttaria ja katarfalkilla seisovaa valkoista arkkua, joka oli jo puoliksi ruusujen ja liljojen peitossa.

Kaisla oli taatusti kuullut äidin sihinän, mutta ei piitannut siitä, vaan työnsi kännykän ruutua kohti Aavaa.

– Se on Kellosaari, Aava kuiskasi, ja Kaisla henkäisi heti tavalla, jonka Aava hyvin tunnisti: pikkusisko oli jostain hyvin innostunut.

– Niin minä muistelinkin! Katso miten ihana, Kaisla sipisi.

Kännykän ruudulla oli kuva kermanvaaleasta puurakennuksesta, joka näytti samaan aikaan herttaiselta ja hiukan hassulta. Se oli vähän kuin Muumitalo, mutta kulmikas. Pienen rakennuksen katon puhkaisi nelikulmainen torni.

– Mikä tämä on? Aava ihmetteli.

– Entinen luotsiasema, Kaisla sanoi, ja samalla hetkellä Aava tunki kyljessään työtaisyn. Äiti oli pukannut häntä kyynärpäälleen ja näytti pahastuneelta.

– Eikö teillä ole mitään käytöstapoja? Nyt se puhelin pois, äiti sähisi sellaiseen sävyyn, että Kaislakin totteli nolon näköisenä. – Ja napitat takkisi, kun kohta lähdetään laskemaan kukat.

Se oli tarkoitettu Kaislalle, joka oli saapunut hautajaisiin polven yläpuolelle ulottuvassa mekossa. Ainut täysmusta vaate, jonka minä omistan, hän oli puolustautunut, kun äiti oli alkanut kirkon parkkipaikalla paheksua asuvalintaa. Olisit lainannut joltakin jotain sopivampaa vaatetta, äiti oli vaikeroinut. Lainasin tämän takin yhdeltä kaverilta, Kaisla oli sanonut ja ottanut autonsa takapenkiltä ruttuisen, mustan trenssin. Äiti oli edelleen näyttänyt surkealta, kun sisko oli sujauttanut takin ylleen sen liian lyhyen mekon ja hiukan nuhjuisten valkoisten tennareiden seuraksi.

– Yritä sinä peittää siskosi muiden katseilta, äiti oli kehottanut päästä varpaisiin asiallisiin mustiin pukeutunutta Aavaa. Toive olisi naurattanut häntä, jos tilaisuuden luonne olisi ollut erilainen.

– Sanna, nytkö mennään, Risto suhisi äidille, ja äiti nyökytteli tomerasti: nyt.

Isäpuoli siirtyi käytävälle ensin, ja he ryhmittyivät äidin siskon perheen kannoille. Kun Sari-täti miehineen ja kolmine teinipokineen oli saanut kukat laskettua ja värssyt luettua, oli heidän vuoronsa. Kukkalaite oli ollut äidillä, mutta hän työnsi sen nyt miehelleen. Risto hämääntyi hetkeksi niin, että alkoi etsiä kukille heti paikkaa arkun reunalta, ja äiti joutui tarraamaan tämän takinhihaan estellen.

Äiti oli aikonut lukea kortissa olevan värssyn itse, mutta nyt hän vain piteli korttia kädessään, räpytteli silmiään ja nieleskeli. Risto vaihtoi jalkaa vaivautuneen näköisenä ja katsoi Aavaa ja Kaislaa apua anoen. Kaisla ottikin ohjat käsiinsä, tarttui kortin reunaan ja luki pätjän Eino Leinoa sekä heidän jäähyväisensä Peetulle.

– Kyllä minä olisin sen lukenut, äiti mutisi, kun he olivat palanneet penkkiin.

– Ei sillä varmaan ollut niin väliä, kuka luki, kunhan tuli luetua, Kaisla arveli ja pudotti takaisin lainatrenssein taskuun kännykkänsä, jonka oli taas ottanut esille. Äiti oli luonut häneen tulikivenkatkuisen katseen.

Kukkien laskeminen jatkui, ja Aava näki sivusilmällä, miten pikkusisko vääntelehti kirkonpenkissä kuin onkimato koukussa. Kaisla oli malttamaton. Hänellä oli kiire kertoa jotain, eikä Aava osannut oikein arvata, mitä se olisi. Jotenkin se liittyi tuohon vanhaan luotsiasemaan, jonka kuvan sisko oli hänelle ehtinyt puhelimestaan näyttää, ja Kellosaareen, jonka terveysasemalla Aava aloittaisi työt lääkärinä kahden viikon kuluttua. Kellosaari, se oli hänen pakopaikkansa nimi. Ajatus sai hänet säpsähtämään. Pakopaikka, niinkö se tosiaan oli?

– Voisi luulla, että te olette kymmenen vuotta nuorempia. Ja minä tarkoitan tällä käytöstapoja, äiti marmatti, kun he kävelivät kirkon parkkipaikalle. – Ettei pystytä pysymään kännykästä erossa yhden siunaustilaisuuden ajan! Se on epäkunnioittavaa.

– Peetu olisi varmaan ymmärtänyt, Kaisla sanoi, ja äiti näytti siltä, että veti henkeä sättiäkseen häntä lisää. Silloin Risto kuitenkin laski kätensä äidin olkapäälle.

– Sanna, eikö mennä autoon, hän ehdotti. – Aava, tuletko sinä muistotilaisuuteen meidän kyydissämme?

– Eikun Aava tulee taas minun autossani, Kaisla vastasi Aavan puolesta.

Risto ja äiti nousivat Riston uudehkoon hopeanväriseen Volvoon. Aava avasi siskonsa ystävältään lainaaman ikivanhan Nissanin etuoven. Hän oli tulomatalla oppinut, että ovi aukesi ihan kauniisti, mutta kiinni se oli kiskaistava täysin voimin. Ulkoapäin suljettaessa se pamautettiin kiinni kaksin käsin työntämällä ja sarakanoita säästelemättä.

– Ihan turhaa jäkätystä, Kaisla moitti istuessaan autoon. – Ihmisiä oli niin paljon, ettei kukaan olisi huomannut, vaikka minä olisin katsonut tabletilta Netflixii koko tilaisuuden ajan.

Se oli tavallaan totta, sillä kirkko oli ollut tupaten täynnä. Äidin serkulla ja hänen miehellään oli harrastusten ja luottamustehtävien kautta laaja tuttavapiiri, ja nuorisoa oli ollut paikalla paljon: Peetun ystäviä, koulukavereita ja armeijakavereita.

– No kerro, Aava kehotti. – Mikä se luotsiasemajuttu on, ja miten se liittyy –

– Se on huutokauppa! Kaisla kiljahti ja oli sekunnissa taas avannut kännykästään luotsiaseman kuvan. – Lue! Valtio myy Kellosaaren entisen luotsiaseman huutokaupalla!

Aava katsoi taas kermanvärisen rakennuksen kuvaa ja luki tekstin: ”Huutokaupan kohteena oleva rakennus on toiminut luotsiasemana ja vuodesta 1980 lähtien Merenkulkuhallituksen henkilöstön vapaa-ajanviettopaikkana. Vaaleaksi maalattu vartiotupa on yksikerroksinen, hirsirunkoinen ja lautavuorattu rakennus, jossa on tähystystorni ja päätykuisti. Luotsiasema on valmistunut vuonna 1890, ja sen julkisivu on suojeltu lailla rakennusperinnön suojelemisesta vuonna 2023. Rakennus sijaitsee alku-

peräisellä paikallaan kalliolla meren partaalla. Kauppaan kuuluu 3500 neliömetrin suuruinen tontti, jossa on rantaviivaa noin 50 metriä.”

– Siitä ei toistaiseksi ole tarjottu kuin 25 000 euroa. Tehdään yhdessä tarjous! Kaisla intoili.

– Siis ostetaan luotsiasema, Aava hämmästyí. – Miksi?

– Kysytkö sinä miksi, vaikka näit tuon kuvan, Kaisla voihkaisi ja löi kädellä otsaansa. – Aava!

– Okei, se näyttää ihanalta, Aava myönsi. – Mökki meren rannalla –

– Eikä mikä tahansa mökki, Kaisla keskeytti. – Vaan siinä on tähystystorni! Kuvittele, mikä näköala sieltä aukeaa merelle! Kuvittele itsesi juomassa aamukahvia tähystystornissa ja ihailemassa auringonnousua!

– Aurinko tosin ei nouse lännestä, Aava huomautti. – Mutta iltatee ja auringonlasku kuulostaa yhtä hienolta –

– No eikö! Kaisla huudahti. – Tehdään tarjous! Tosin minulla ei tietenkään ole rahaa, mutta sinähän olet juuri valmistunut porvarilliseen ammattiin ja alat vetää hirmuista liksaa ja voit varmaan luotottaa persaukista siskoasi!

– Hah. Lääkärin alkupalkka julkisella puolella ei itse asiassa –

– Tehdään tarjous, Kaisla toisteli ja käynnisti auton. Nissan örähti ja korahti, ja vasta sitten sen moottori alkoi hyristä. Kuului kamala kiljaisu, kun sisko kiskaisi peruutusvaihteen päälle. Aava oli tulomatkalla hätkähtänyt sitä, mutta ei enää. Eikä hän jaksanut murehtia autossa pahaenteisenä leijuvaa öljynkatkuakaan.

– Sinä siis haluat, että meillä olisi yhteinen kesämökki, hän sanoi.

– Mieti, miten ihanaa se olisi! Ei tarvitsisi äidiltä anella, että voisiko joskus kenties mahdollisesti päästä mökille ilman hänen

ja Riston seuraa ja vastata niihin tyhmiin kysymyksiin, joita siitä aina seuraa. Ai mitä sinä aiot siellä tehdä, aiotko sinä kutsua sinne jotain ihmisiä, ketä sinä kutsut, meinaatteko juhlia. Ja sitten se jälkipyykki, kun joku vati on väärässä paikassa tai Riston soutuvene vääränlaisella solmulla sidottu koivuun! Ja sitä paitsi – luitko sinä sen ilmoituksen kokonaan? Se on ympärivuotisesti asuttava! Siellä on tulisija ja ilmalämpöpumppu. Sinä voisit muuttaa sinne saman tien, ja minä tulisin perässä syksyllä, kun palaan Aasiasta. Minä tekisin siellä taidetta! Kaisla pulisi ja sujutteli autovanhuksen liikenneympyrän läpi niin vauhdilla, että Aava heilahteli puolelta toiselle istuimellaan.

– Oletko sinä lähdössä Aasiaan? Aava yllättyi. – Koska? Minne?

– Sinne minne nenä näyttää ja niin pitkäksi aikaa kuin rahat riittävät, Kaisla selitti hymyillen. – Lento Bangkokiin lähtee ensi viikolla!

– Niinkö, Aava ähkäisi. – Et ole tullut aiemmin maininneeksi. Mutta oletko sinä hoitanut kaikki tarpeelliset rokotukset ja onko sinulla –

– Kaikki on kunnossa, Kaisla vakuutti. – Minä vannon.

– Mutta mitä sinun asunnollesi tapahtuu –

– Kävi loistotuuri: minun kaverini Marju vuokrasi sen, joten sain jättää kamojani verkkovarastoon, Kaisla selitti iloisena. – Ainut pelko on nyt, että rahat loppuvat liian nopeasti, mutta ehkä minä löydän jotain hommia välillä. Hitsi, haluaisin Balille joogamaan sen jälkeen kun olen käynyt Kambodžassa ja Singaporessa!

– Onko sinun pakko mennä Kambodžaankin, Aavan suusta karkasi.

– On, minä haluan nähdä ne ihmeelliset tuhat vuotta vanhat temppelit viidakossa, Kaisla sanoi ja katsoi Aavaa hiukan sää-

livästi. Isosisko parka, jolle jo muutto parin sadan kilometrin päähän oli suuri seikkailu, se katse sanoi. Eikä Aava tosiaan osannut kaivata sellaisia seikkailuja, joita Kaisla oli lähdössä etsimään. Kambodža toi hänelle mieleen pelkkiä vaanivia vaaroja: kaoottisen liikenteen, malarian, lintuinfluenssan ja denguekuumeen. Hän arvasi, ettei sisko ollut vaivannut päätään moisilla suunnitelllessaan matkaansa. Kaisla ajatteli vain viidakkotemppeleitä eikä sitä, että voisi liiskaantua tuk-tukin alle tai saada hirveän trooppisen taudin.

– Kuule, siellä on lavantautiakin, Aava sanoi, mutta Kaisla nosti kätensä heti pystyyn sen merkiksi, ettei halunnut kuulla yhtään enempää.

– Siitä tulee varmasti mahtava reissu, sisko ennusti ja kurvasi paloauton värisen Nissan Micran paikkaan, jossa ei enää ollut parkkiruutua, vaan siitä erkani juhlatallolle vievä pihatie.

– Pitäisikö auto kuitenkin siirtää pois tästä, Aava epäili.

– Hyvin se tässä menee pari tuntia, Kaisla tuumasi ja sammutti moottorin.

Aava ei alkanut väittää enempää vastaan, vaan nousi autosta. Vapaita parkkipaikkoja ei sitä paitsi oikeastaan ollut. Suurin osa hautajaisvieraista oli selvästi saapunut paikalle ennen heitä.

– Ehkä äidin ja Riston pöytä on jo täynnä, ja meidän täytyy istua muualle, Kaisla oli toiveikas, kun he kävelivät kohti vanhaa puurakenteista pappilaa, jossa muistotilaisuus pidettäisiin.

– Sinä olet kamala, Aava syytti, vaikka oli oikeastaan ihan samaa mieltä. Aika todennäköisesti äiti katsoisi velvollisuudekseen jatkaa heidän paimentamistaan täälläkin.

2.

Aava tervehti samassa pöydässä istuvia kaukaisia sukulaisia, joiden nimistä ei ollut ihan varma, ja pyyhki vaivihkaa tahmeita sormiaan serviettiin. Tarjoilupöydän takana päivystävät ystävälliset rouvat – ehkä marttoja tai maa- ja kotitalousnaisia – olivat kaataneet kahvikupin niin täyteen, että kaurajuomalorahduksen myötä se oli tullut piripintaan ja matkalla pöytään läikkynyt käsilille.

Väkeä oli vähemmän kuin kirkossa, mutta tupa oli silti täysi. Sen olisi aistinut, vaikka olisi sulkenut silmänsä. Matala puheensorina arviolta ainakin puolestatoista sadasta suusta muodosti pehmeän ja paksun äänimaton, josta kahvikuppien ja lusikoiden kilahtelu erottuivat välillä korkeampina nuotteina. Ilmakin oli paksua ja lämmintä. Se tuoksui kahvilta, hajuvesiltä ja valkoisilta liljoilta, joita oli aseteltu pöydille korkeisiin, kapeisiin lasimaljakoihin vihreiden oksien kanssa.

– Mieti, millaista olisi lähteä tyyliin viiden metrin päästä ko-

tiovesta merelle soutuveneellä! Tai kajakilla, Kaisla intoili heti istuttuaan alas.

Aava ei ehtinyt reagoida siihen, kun puheensorina ympärillä yhtäkkiä taukosi. Se johtui siitä, että Peetun vanhemmat Jouni ja Merja olivat nousseet seisomaan ison salin eteen. Aava ja Kaisla istuivat sivukamarissa, jonka avoimesta ovesta aukesi näkymä saliin.

– Kiitos teille kaikille, jotka olette saapuneet muistelemaan meidän rakasta Peetuamme, Merja sanoi. – Elämä on matka, ja Peetun matka jäi paljon lyhyemmäksi kuin kukaan meistä toivoi tai osasi arvata. Se päättyi maantielle, siihen kohtalokkaaseen ris-teykseen, niin kuin te kaikki tiedätte. Matka takaisin kasarmille jäi kesken, mutta nyt Peetu on perillä, ja hänellä on hyvä olla. Meille jäi häntä kova ikävä, mutta silti me toivomme, että tämä tilaisuus olisi ennen kaikkea juhla, jota vietetään Peetun elämän kunniaksi.

Hänen äänensä värisi liikutuksesta mutta ei murtunut. Hän tarttui miehensä käteen, ja Jouni jatkoi puhetta muistelemalla poikansa elämää.

– Olen kiitollinen, että Peetu oli minun elämässäni ja että sain olla hänen isänsä, hän sanoi. – Viime päivinä mielessäni ovat olleet erityisesti yhteiset kalastusretkemme, olen niistä hyvin kiitollinen. Niitä ei enää tule, mutta muistot menneistä retkistä pysyvät ja lämmittävät mieltä silloin, kun ikävä on kova...

Merja ja Jouni jatkoivat muisteluaan, mutta heidän puheensa peittyi voivotteluun, joka alkoi viereisessä pöydässä. Aava harmistui tunnistaessaan äitinsä äänen.

– Voi että, miten he pystyvät, äiti päivitteli. – Miten he voivat olla noin tyyriä ja rauhallisia! En minä vain pystyisi olemaan

tuollainen, en pystyisi ajattelemaan noin, jos oma lapsi olisi kuollut.

– En minäkään, äidin sisko Sari säesti. – En jaksaisi. Minä romahtaisin!

– Niin minäkin, mutta kaipa heillä sitten on lääkitys, Merjalla nyt ainakin. Ei hän varmaan muuten pystyisi, äiti epäili.

Aava näki, miten Kaisla hivutti kämmentä kasvoilleen. Siskoa hävetti. Niin Aavaakin. Hänen teki mieli suhista äidille samalla tavalla kuin äiti oli suhissut heille kirkossa: ole hiljaa, muista missä olet ja mikä on tilanne.

– Nyt Peetun tyttöystävä Eedit esittää laulun Peetun muistoksi, Merjan ääni kuului taas äidin ja Sarin päivittelyn yli.

Mustaan pitkään mekkoon pukeutunut nainen oli nuori, ja hänen pitkä, punertava tukkansa oli punottu letille. Hän kantoi kainalossaan salin eteen korkean puujakkaran, jolle istui. Tyttöä seurasi poika. Nuorella miehellä oli mukanaan akustinen kitara, jota hän alkoi aikaa hukkaamatta näppäillä.

Kitaristi säesti, kun Eedit lauloi hennolla, mutta kirkkaalla äänellä Maija Vilkkumaan *Hiuksissa hiekkaa*. Heti esityksen ensimmäiset tahdit saivat Aavan melkein pakahtumaan liikutuksesta. Hän ei tiennyt mitään tuon kauniisti laulavan Eeditin ja pikkuserkkunsa suhteesta. Hän ei tiennyt, kauanko he olivat toisensa tunteneet ja olivatko kenties jo ehtineet asuakin yhdessä. Tässä hetkessä hän oli kuitenkin varma siitä, että pikkuserkulla oli ollut elämässään jotain sellaista, mitä Aava ei ollut vielä koskaan saavuttanut: oikeaa rakkautta.

– *En tiennyt että niin kävisi, päivät vain äkkiä hävisi*, Eedit lauloi, ja sieltä täältä alkoi kuulua haikeita huokauksia ja niiskaisuja. Eeditin laulu kävi sydämeen.

Aava ajatteli sitä, että oli saanut elää jo seitsemän vuotta kau-

emmin kuin pikkuserkku. Oliko hän käyttänyt ne vuodet hyvin? Monen mielestä varmasti kyllä, olihan hän viimeiset kuusi vuotta opiskellut täysipäiväisesti ja oli nyt valmis lääkäri. Maailma oli auki lääketieteen lisensiaatti Aava Aholähteelle. Hän voisi tehdä mitä tahansa. Ja mitä hän tekisi? Hän lähtisi töihin Kellosaaren pikkuriikkiselle terveysasemalle, joka ajettaisiin säästöjen vuoksi alas hetkenä minä hyvänsä. Kellosaaren terveysasemalla oli jonkinlainen menneisyys, mutta ei enää tulevaisuutta.

Olisiko Aavallakaan tulevaisuutta Kellosaarella? Eikö tuollainen kituva kunta länsirannikolla, sadan kilometrin päässä lähimmästä kasvukeskuksesta, ollutkin pelkurin valinta? Olihan se, ilman muuta. Kaisla lähtisi Kambodžan viidakoihin, Aava köröttelisi Kellosaarelle uusimaan verenpainelääkityksiä.

Eedit lauloi, ja Aava ajatteli, että Peetun elämä oli päättynyt, mutta hänen elämänsä oli nyt. Se oli nyt nyt nyt, ja taas sitä oli mennyt sekunti, ja kohta kokonainen minuutti, eikä tuota aikaa saisi enää koskaan takaisin. Jos Peetun kohtalosta oli jotain opittavaa, niin varmasti se, että aika olisi käytettävä hyvin. Tulisiko Aavan aika käytettyä hyvin Kellosaarella?

Hän oli ajatellut, että päivätyö pienellä terveysasemalla olisi hänelle tässä vaiheessa uraa parempi valinta kuin esimerkiksi kii-vas tahti ja vuorotyö keskussairaalassa. Juuri nyt hän epäili sitä vahvasti. Eikö ollutkin todennäköisempää, että lähtö Kellosaarelle merkitsisi ammatillista paikalleen jämähdystä ja sosiaalisten suhteiden lakastumista, sillä kenen kanssa hän siellä muka viettäisi vapaa-aikaansa? Ehkä Kellosaari tarkoittaisi hänelle kuolemaa, vaikka hän oli vielä elossa, toisin kuin pikkuserkku Peetu.

Eedit ja hänen säestäjänsä olivat vaienneet, ja pappilan täytti tilaisuuteen sopiva hillitty kättentaputus, vaikka monen mielestä esitys olisi varmasti ansainnut runsaammatkin kiitokset.

Aavakin aikoi taputtaa mutta tajusi hämmästyksekseen itkevänsä kuin vesiputous. Miten on mahdollista itkeä niin, ettei edes huomaa, hän ihmetteli ja haparoi käteensä nenäliinaa, sellaista löytämättä. Aivan, nenäliinat olivat trenssin taskussa, ja takki oli eteisen naulakossa.

Kaisla työnsi hänen käteensä kahvista kostean servietin ja näytti hiukan kummastuneelta. Kai hän ihmetteli siskonsa voimakasta reaktiota, koska he eivät tosiaan olleet tavanneet pikukuserkkuaan tai tämän vanhempia vuosikausiin ja olivat lähteneet hautajaisiin äitinsä painostuksesta.

Aava pyyhki poskiaan. Servietti vettyi heti läpimäräksi.

Heti taputusten vaiettua pehmeä puheensorina täytti jälleen tilan.

– Mieti, millaista olisi herätä mereltä kuuluviin ääniin. Enkä minä tarkoita vesijettiä, vaan lintuja. Vaikka haahkaa tai allia, Kaisla alkoi taas tunnelmoida.

– Haahkaa tai allia, Aava toisti ja niiskutti. – Tunnistaisitko sinä muka niiden äänet?

– En vielä, mutta haluaisin opetella! Kaisla huudahti. – Ihan oikeasti, tehdään tarjous –

– Älä nyt jaksa jankata siitä luotsiasemasta, Aava tiuskaisi. – Eihän mitään rakennusta voi noin ostaa, hetken mielijohteesta ja näkemättä!

– Ei sitä enää pääse näkemään, näyttö oli viime viikolla, Kaisla jupisi huuli pitkällä.

Hän näytti Aavan mielestä hetken aikaa taas kuusivuotiaalta. Lapsuusvuosina tylsä isosisko oli pilannut hänen ilonsa monta kertaa palauttaessaan häntä maan pinnalle. Kaisla, kissoja ei pysty opettamaan puhumaan, hän oli sanonut, ja Kaisla, etkö sinä muka tajunnut, että joulupukki oli naapurin Mikko.

Apua, minähän olen ollut ilontappaja, Aava tajusi.

– Minä käyn vessassa, hän sanoi ja nousi pöydästä.

Hän pujotteli pöytien sokkelon läpi kohti eteistä ja näki, että Eedit ja kitaristipoika olivat edelleen salin edessä. Sinne oli mennyt muutama muukin mustiin pukeutunut nuori nainen ja mies. He olivat tietysti Peetun ja Eeditin ystäviä. Siellä he halasivat toisiaan kaikki yhdessä. He olivat likistäytyneet yhdeksi suureksi tummaksi olioksi, josta kaikki saivat imeä lohtua ja voimaa. Miten surullista tuokin, Aava ajatteli heitä katsellessaan. Ja silti kaunista.

Sari-täti oli vaihtanut pöytää. Hän istui Aavalta tyhjäksi jääneessä tuolissa pienenä ja pyylevänä, ja hänen ilahtuneesta katseestaan Aava arvasi heti, mistä oli kyse.

– Kuule Aava, minun on pitänyt kysyä sinun mielipidettäsi, täti sanoi.

Kaisla ponnahti pystyyn tuoliltaan ja nyökkäsi Aavalle.

– Istu tähän, minä käyn – öö, juttelemassa parin ihmisen kanssa, hän sanoi.

Aava arvasi, ettei pikkusisko halunnut kuunnella tätinsä sairauksertomusta. Kaislan lähdettyä Sari kumartui lähelle Aavan päätä puhumaan ja supatti, miten hänellä oli takapuolensa ihossa ollut jo jonkin aikaa rumia näppylöitä eikä apteekin rasvoista tuntunut olevan mitään hyötyä.

– Oletko sinä käynyt työterveydessä näyttämässä niitä? Aava kysyi.

– En, Sari sanoi ja hymyili vaivautuneesti. – Ymmärtäisit, jos olisit nähnyt sen työterveyslääkärin. Nelikymppinen, tosi komea ja mukava mies. Noloa sellaiselle olisi niitä näppylöitä esitellä.

– Kyllä sinun pitäisi, Aava sanoi. – Siitä hän saa palkkansa. Eikä lääkärille ole olemassa noloja vaivoja.

Meren äärellä sydän löytää kodin.

Vastavalmistunut lääkäri Aava Aholähde aloittaa uransa syrjäisellä Kellosaaren terveysasemalla. Hetken mielijohteesta tehty ostopäätös on tehnyt hänestä paikallisen luotsiaseman uuden asukkaan, ja kaupunkien kasvatilta pikkupaikkakunnan tavoille tottuminen ei käykään hetkessä.

Vähitellen rannikon karu luonto ja iäkkään naapurin kanssa rakentuva ystävyys opettavat Aavalle uusia taitoja ja elämän syvempää merkitystä. Kellosaaren omalaatuiset asukkaat tulevat Aavalle tutuiksi, ja hän alkaa löytää paikkansa kylän yhteisöstä. Mutta kun yllättäen saapuva vierailija nostaa esiin Aavan hautaaman sydänsurun, punnitaan Aavan rohkeus avata sydämensä uusille mahdollisuuksille.

Siellä missä tuuli tuoksuu suolalta on kasvutarina omaa paikkaansa maailmassa etsivästä nuoresta naisesta ja koskettava puheenvuoro pienten asioiden kauneudesta ja toivosta. Teos aloittaa tunnelmallisen Kellosaari-sarjan.

Selja Laakso kirjailijanimen takana on helsinkiläinen kirjailija ja vapaa toimittaja, jonka suonissa virtaa verenperintönä muutama pisara merivettä. Hänen unelmanaan on joskus kokeilla yksinkertaista elämää karulla majakkasaarella.